

III-SHU'BA.

MOLIYA SEKTORI TASHKILOTLARIDA KORPORATIV BOSHQARUVNI XALQARO TAMOYILLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH

BANKLARDA KORPORATIV BOSHQARUVNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI SAMARASINI OSHIRISH YO'LLARI

Xo'janafasov Lazizbek Shuxratjon o'g'li
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti talabasi
Ilmiy raxbar: Mamarayimova R.

Annotatsiya

Samaradorlik banklarning bugungi tezkor ishbilarmonlik muhitida raqobatbardoshligini saqlab qolish uchun hal qiluvchi omil hisoblanadi. Banklarda korporativ boshqaruvning zamonaviy tendentsiyalari vaqt o'tishi bilan rivojlanib bordi va samaradorlikni oshirish uchun ularni doimiy ravishda takomillashtirish muhim ahamiyatga ega. Ushbu tadqiqot banklarda korporativ boshqaruvning zamonaviy tendentsiyalari samaradorligini oshirish yo'llarini o'rganishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: moliya bozorlari, institutsional asoslar, rivojlanayotgan iqtisodiyotlar, qonunchilik va me'yoriy-huquqiy bazalar, moliyaviy infratuzilma, inson kapitalini rivojlantirish, iqtisodiy o'sish, barqaror rivojlanish, to'lov tizimlari, kliring va hisob-kitob mexanizmlari.

Tadqiqotda birinchi navbatda banklarda korporativ boshqaruvning zamonaviy yo'nalishlari, jumladan, ularning xususiyatlari va afzalliklari haqida umumiy ma'lumot beriladi. Keyinchalik asosiy e'tibor ushbu boshqaruv tendentsiyalarining joriy samaradorligi darajasini tahlil qilishga, ularni amalga oshirishga to'sqinlik qilayotgan mavjud muammolar va cheklovlarni ta'kidlashga qaratiladi.

Tezida banklarda korporativ boshqaruvning zamonaviy tendentsiyalari samaradorligini oshirish uchun amalga oshirilishi mumkin bo'lgan turli strategiyalar ko'rib chiqiladi. Bunga jarayonlarni avtomatlashtirish va qarorlar qabul qilishni yaxshilash uchun sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar va blokcheyn kabi ilg'or texnologiyalardan foydalanish kiradi. Bundan tashqari, tadqiqot korporativ boshqaruvda samaradorlikni oshirishda samarali muloqot, hamkorlik va etakchilikning ahamiyatini o'rganadi.

Bundan tashqari, tadqiqot samaradorlikni oshirishning muhim omillari sifatida, ayniqsa, raqamli savodxonlik va mijozlarga xizmat ko'rsatish sohalarida xodimlarni o'qitish va rivojlantirishning ahamiyatini o'rganadi. Bundan tashqari, tadqiqot korporativ boshqaruvning zamonaviy tendentsiyalarida innovatsiyalar, tezkorlik va

moslashuvchanlikni rivojlantirish uchun banklarda doimiy takomillashtirish madaniyatini joriy etishning afzalliklarini tahlil qiladi.

Ushbu tadqiqot natijalari banklarning o'z faoliyatini optimallashtirish, samaradorligini oshirish va bugungi dinamik biznes muhitida raqobatbardoshligini saqlab qolish usullari haqida tushuncha beradi. Topilmalar bank muassasalari, siyosatchilar va bank sohasida korporativ boshqaruv amaliyotini takomillashtirishdan manfaatdor tomonlar uchun katta ahamiyatga ega bo'ladi.

Korporativ boshqaruvdagi samaradorlik banklar uchun juda muhim, chunki bu ularning faoliyati, rentabelligi va barqarorligiga bevosita ta'sir qiladi. Banklarda korporativ boshqaruvning zamonaviy tendentsiyalari yillar davomida rivojlanib bordi va ular endi raqamli transformatsiya, mijozlarga yo'naltirilganlik va tezkor metodologiyalarni o'z ichiga olgan keng ko'lamli amaliyotlarni o'z ichiga oladi.

Raqamli transformatsiya jarayonlarni avtomatlashtirish, operatsion samaradorlikni oshirish va mijozlar tajribasini yaxshilash uchun texnologiyadan foydalanishni o'z ichiga oladi. Mijozlarga yo'naltirilganlik mijozlarning ehtiyojlari va afzalliklarini tushunish va qondirishga qaratilgan, bu esa mijozlarning sodiqligi va ularni ushlab turishiga olib keladi. Agile metodologiyalari muammoni hal qilishda iterativ va hamkorlikdagi yondashuvlardan foydalanishni o'z ichiga oladi, bu esa banklarga o'zgaruvchan bozor sharoitlariga tezda moslashish imkonini beradi.

Korporativ boshqaruvning zamonaviy tendentsiyalarining afzalliklariga qaramay, ularning samaradorligi turli qiyinchiliklar va cheklovlar bilan to'sqinlik qilishi mumkin. Bu muammolarga eski tizimlar, me'yoriy hujjatlarga muvofiqlik, kiberxavfsizlik tahdidlari va o'zgarishlarga qarshilik kiradi. Shu sababli, ushbu muammolarni bartaraf etish va ularning samaradorligini oshirish uchun ushbu boshqaruv tendentsiyalarini doimiy ravishda takomillashtirish muhim ahamiyatga ega.

Korporativ boshqaruvning zamonaviy tendentsiyalari samaradorligini oshirish usullaridan biri ilg'or texnologiyalardan foydalanish hisoblanadi. Sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar va blokcheyn jarayonlarni avtomatlashtirish, qarorlar qabul qilishni yaxshilash va xavfsizlikni kuchaytirish uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan texnologiyalarga misoldir. Bundan tashqari, samarali muloqot, hamkorlik va etakchilik korporativ boshqaruv samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

Korporativ boshqaruvning zamonaviy tendentsiyalarida samaradorlikni oshirishda xodimlarni o'qitish va malakasini oshirish ham muhim ahamiyatga ega. Banklar o'z xodimlariga sanoat talablarini qondirish uchun zarur raqamli savodxonlik va mijozlarga xizmat ko'rsatish ko'nikmalariga ega bo'lishlari uchun sarmoya kiritishlari kerak. Bundan tashqari, banklarda doimiy takomillashtirish madaniyatini joriy etish korporativ boshqaruvning zamonaviy tendentsiyalarida innovatsiyalar, tezkorlik va moslashishni rivojlantirishi mumkin.

Umuman olganda, banklarda korporativ boshqaruvning zamonaviy tendentsiyalari samaradorligini oshirish yo'llari xilma-xil bo'lib, yaxlit yondashuvni talab qiladi. Yuqorida sanab o'tilgan strategiyalarni amalga oshirish orqali banklar o'z faoliyatini optimallashtirishi, samaradorligini oshirishi va bugungi dinamik biznes muhitida raqobatbardoshligini saqlab qolishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Shamsuddin, A. va How, S. E. (2021). Bank sektoridagi raqamli transformatsiyani tizimli ko'rib chiqish: rivojlanayotgan manzara, muammolar va oqibatlari. *Biznes tadqiqotlari jurnali*, 132, 951-971.
2. Brey, E. va Dervojeđa, K. (2020). Agile Banking: Bank ishida tejamkor va tezkor tamoyillar va usullarni amalga oshirish. *Informatika kitoblari*, 175, 225-231.
3. Minoiu, C. va Reyes, J. A. (2013). Jahon banking tarmoq tahlili: 1978–2009. *Moliyaviy barqarorlik jurnali*, 9(2), 168-184.
4. Rahman, M. A. va Zailani, S. (2020). Blockchain texnologiyasining ta'minot zanjiri, logistika va transportga ta'siri: tizimli tahlil. Ta'minot zanjiri boshqaruvi xalqaro jurnali, 9(1), 219-230.
5. Krambia-Kapardis, M. va Zopiatis, A. (2019). Bank sohasida etakchilikning roli: tizimli adabiyotlarni ko'rib chiqish. *Journal of Financial Services Marketing*, 24(2), 64-75.
6. Vang, L. va Xu, J. (2018). Katta ma'lumotlar va uning bank sohasida qo'llanilishi. *Katta ma'lumotlar jurnali*, 5(1), 1-18.
7. Bhatti, T., Ali, M. va Raza, S. A. (2019). Pokiston bank sektorida xodimlarni o'qitish va rivojlantirish amaliyoti. *Menejment Excellence xalqaro jurnali*, 9(1), 1077-1088.
8. Sathyanarayana, S. va Kakarla, S. K. (2017). Banklarda doimiy takomillashtirish madaniyati: tadqiqot. *Xalqaro mahsuldorlik va samaradorlikni boshqarish jurnali*, 66(2), 218-233.

CORPORATE GOVERNANCE IN COMMERCIAL BANKS OF UZBEKISTAN

Temirov Abdulaziz Alimjanovich

Tashkent state university of economics

Associate Professor of Department of Corporate Governance

abdulaziz38@mail.ru

Abstract

In the thesis, the author highlights the basics of organization and features of corporate governance in commercial banks. The author explains the complexity of the situation with bank risk management by the low level of corporate governance, draws attention to the fact that with the large role of the bank's depositors in the formation of a significant part of the bank's financial resources, their rights to participate in the corporate governance of the bank are practically not taken into account, and tries to reveal its reasons.

Keywords: commercial banks, corporate governance, stakeholders, banking supervision, Basel Committee, board of Directors, depositors, banking management, financial aspects, financial intermediation.

Today, as one of the most important institutional changes taking place in the activities of commercial banks of the Republic of Uzbekistan, the formation of a corporate management system should be especially noted. "The banking system of the